

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

27 maart 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Vraag om uitleg van de heer Jo Vermeulen tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de opleiding van leerkrachten NT2

Interpellatie van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een eventuele versoepeling van de absolute inschrijvingsplicht, ingeschreven in het gelijkkansendecreet, voor Nederlandstalige scholen uit Brussel

Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de berichtgeving inzake de kwantitatieve evolutie van het Brussels Nederlandstalig onderwijs enerzijds en de kwalitatieve evolutie van dat onderwijs anderzijds

Interpellatie van de heer Kris Van Dijk tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de knelpunten inzake de implementatie van het gelijke onderwijkskansendecreet I
Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de instandhouding van de school in Doel

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de aanpassingen van de medische opleidingen overeenkomstig het Structuurdecreet

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de bekwaamheidsbewijzen voor de directiefunctie in het buitengewoon secundair onderwijs

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming en tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de problematiek van de tewerkstelling in de textielbranche van Zuid-West-Vlaanderen

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 27 maart 2003

VOORZITTER : De heer Gilbert Vanleenhove

– *De vraag of uitleg wordt gehouden om 10.16 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jo Vermeulen tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de opleiding van leerkrachten NT2

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vermeulen tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de opleiding van leerkrachten NT2.

De heer Vermeulen heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, de nood aan leerkrachten NT2 is al jaren hoog en zal met het inburgeringsdecreet alleen maar toenemen. Die leerkrachten moeten professioneel worden gevormd. Een groot aanbod met weinig kwaliteit kan de doelstellingen van het decreet immers niet realiseren. Dat was trouwens een van de aanbevelingen van de rondetafelconferentie NT2. Als student heb ik zelf een aantal uren Nederlands gegeven aan Japanners die hier kwamen werken. Ik heb daar toen een aardig zakcentje mee verdiend, maar ik vrees dat de Japanners niet veel Nederlands hebben geleerd. Het was veel te amateuristisch en dat moet worden vermeden.

Belangrijk is dat de bestaande didactiek, deskundigheid en ervaring op de juiste manier worden aangesproken. De Taalunie heeft op dat vlak al wat werk verricht en heeft Nederlandse en Vlaamse deskundigen samengebracht. Dat resulteerde in een visietekst waarin het kwaliteitsaspect van de opleiding en het aanbod NT2 aan bod kwam. Ze hebben ook ervaringen uit de praktijk verzameld. Het is nuttig om van dat werk gebruik te maken.

Om de professionalisering te waarborgen, zullen middelen en een grondige planning voor de volgende jaren nodig zijn. Ik verwijs in dat verband naar de nood die al enige tijd bestaat bij zowat het enige echt professionele opleidingscentrum dat Vlaanderen rijk is, namelijk de opleiding Didactiek Nederlands aan Anderstaligen van de Antwerpse UIA. Die organiseert al meer dan 10 jaar opleidingen NT2 en werkt in goed overleg met het Steunpunt NT2 in Leuven. Er kunnen ongeveer 60 cursisten deelnemen aan de cursussen. Sommigen doen dat in het kader van hun initiële lerarenopleiding, het grootste deel staat echter al in het onderwijs NT2. Helaas rijst ook daar het probleem van de wachtlijsten waarop zo'n dertig tot veertig kandidaten staan. Er kan maar een beperkt aantal cursisten deelnemen aan de cursus omdat er te weinig mankracht is in het centrum. Er werken twee assistenten die samen nog geen fulltime equivalent vormen. Binnenkort openen de huizen van het Nederlands. Dat kan voor gevolg hebben dat er een toestroom van gegadigden komt waardoor de nood aan goede lesgevers nog toeneemt.

Ervan uitgaand dat hoge ambities een hoge inzet en efficiëntie vergen, wil ik u enkele vragen stellen. Mevrouw de minister, hebt u een plan om aan de nood aan taallessen NT2 tijdens de komende jaren te voldoen, inclusief de benodigde opleidingen in dat verband ? Op welke wijze maakt u gebruik van de expertise van de Taalunie ? Vanuit heel Vlaanderen wordt er een beroep gedaan op de opleiding Didactiek Nederlands aan Anderstaligen van de UIA. Dat is een reden waarom het centrum ondersteuning moet krijgen. Ze proberen zoveel mogelijk mensen op te vangen, maar ze moeten zich met weinig middelen behelpen. Is er in middelen voorzien om die wachtlijsten weg te werken ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, op 24 mei 2002 werd de tweede rondetafelconferentie NT2 georganiseerd. Op deze conferentie werden een aantal eindconclusies en beleidsaanbevelingen geformuleerd met betrekking tot de optimalisering van het aanbod NT2 voor anderstalige volwassenen. Daaruit bleek dat er naast een tekort aan aanbod NT2 ook een grote behoefte is aan kwalitatieve ondersteuning van het werkveld.

Onmiddellijk na de conferentie werd er gestart met de opvolging en de uitwerking van de beleidsaanbevelingen en de eindconclusies. In het kader van de Interface Volwassenenvorming werd er een werkgroep opgericht die zich moet buigen over de actualisering van de afspraken NT2 van 1993. De werkgroep moet nieuwe afspraken in verband met NT2 uitwerken tussen de verschillende verstrekkers.

Het project Huis van het Nederlands is een van de belangrijkste realisaties naar aanleiding van de rondetafelconferentie NT2. Een zevental huizen werden ondertussen geopend en zijn operationeel. Er zijn nog enkele witte vlekken in Vlaanderen, maar ook daar zullen huizen worden geopend. Indien er moeilijkheden zijn door de voorgeschiedenis, proberen we te bemiddelen. Tegen volgend jaar zouden er in heel Vlaanderen huizen van het Nederlands moeten zijn. Dat is heel belangrijk voor de registratie en de centralisatie van gegevens.

In 2002 werden er extra middelen gereserveerd voor de organisatie van een bijkomend aanbod NT2 in de CVO's en in de CBE's. Om die te verwerven konden CVO's en CBE's een projectaanvraag indienen. Op basis van de ingediende projectaanvragen werden de middelen onder de CVO's en de CBE's verdeeld. Ook voor 2003 werd een gelijkaardig bedrag beschikbaar gesteld voor de organisatie van een bijkomend aanbod NT2. Deze middelen zullen hoofdzakelijk worden gebruikt voor de uitbouw van een basisniveau-aanbod NT2 dat de behoeftes dekt.

In 2003 werd er een bedrag van 120.000 euro vrijgemaakt voor de deskundigheidsbevordering van leerkrachten NT2 in de CVO's. In de globale enveloppe, die wordt toegekend aan de CBE's, is een bedrag voor verplichte bijscholing verrekend. Alle educatieve medewerkers zijn verplicht om 2 jaar na de indiensttreding te starten met de bijscholing. In het bijscholingsprogramma zit een module NT2. Via het toekennen van bijscholingskredieten aan CVO's willen we ook de leerkrachten van de CVO's de kans geven zich bij te scholen in NT2.

De beschikbare middelen worden onder de CVO's verdeeld, evenredig met het aantal lesuren-cursist van de betrokken centra. Om recht te hebben op die middelen moeten de CVO's tegen 1 april 2003 een bestedingsplan indienen.

In de context van de deskundigheidsbevordering van de leerkrachten NT2 in de CVO's, geeft de overheid de voorkeur aan vraaggestuurd werken in de plaats van aan aanbodgestuurd werken. Verschillende CVO's doen een beroep op het steunpunt NT2 en op de universiteit van Antwerpen voor de besteding van dit nascholingsbudget. Op de begroting 2003 werden opnieuw middelen gereserveerd voor de deskundigheidsbevordering van leerkrachten NT2 in de CVO's.

Na een openbare aanbesteding omschreef de afdeling Volwassenenonderwijs van mijn departement een opdracht in verband met de ontwikkeling van test- en lesmateriaal NT2 voor richtgraad 1.1 van het Europese referentiekader. Er moet worden gezorgd voor een evaluatie, een verbetering en een aanvulling van de Covaar-test die de cognitieve studievaardigheid test. Er moeten voorbeeldtoetsen, luistermateriaal en remediëringsoefeningen voor richtgraad 1.1 worden ontwikkeld. Richtgraad 1.1 is het basisniveau NT2, dat onder andere wordt aangeboden in de context van het primaire inburgeringstraject.

Dit test- en lesmateriaal zal worden ontwikkeld tegen augustus 2003, zodat het vanaf volgend schooljaar in gebruik kan worden genomen. In de context van de deskundigheidsbevordering van de leerkrachten NT2 in de huizen van het Nederlands zullen er informatiemomenten worden georganiseerd in verband met de nieuwe Covaar-test en de voorbeeldtoetsen voor richtgraad 1.1.

In 2003 zal er een nieuwe openbare aanbesteding worden uitgeschreven, dit keer in verband met de ontwikkeling van les- en testmateriaal voor richtgraad 1.2 van het Europese referentiekader. Er werd ook een opdracht toegekend in verband met de uitwerking van een verkort traject Alfabetisering Anderstaligen. Met het steunpunt NT2, dat zich in de KU Leuven bevindt, werd een overeenkomst afgesloten over de implementatie van de multimediale basiscursus NT2 voor volwassen anderstaligen. Die overeenkomst draagt de naam 'Bonte Was'.

De opleiding Didactiek Nederlands voor anderstaligen van het departement Didactiek en Kritiek van de UIA wordt aangeboden in de context van de postacademische vorming. De opleiding heeft

Vanderpoorten

een omvang van 18 studiepunten en kan in principe ook worden gevolgd als vakdidactiek in de context van de initiële lerarenopleiding, die een totale omvang van 30 studiepunten heeft. De instelling moet dergelijke vormingen betalen met eigen middelen. Zowel in de begroting als in de rekeningen zijn de inkomsten uit de postacademische vormen terug te vinden onder de afdeling Patrimonium. Er is geen overheidsbijdrage.

Er is vooraf geen bepaald aantal studieplaatsen per academiejaar vastgelegd. Het aantal ingeschrevenen moet wel worden beperkt om de actieve werkvormen toe te laten. Het gaat hier namelijk niet om theoretisch gedoeerde cursussen maar om een sterk praktijkgerichte training. Studenten met een afgeronde lerarenopleiding worden echter altijd toegelaten. Het centrum dat deze vorming aanbiedt, kan autonoom beslissen over het aantal studieplaatsen en over de middelen die voor de opleiding worden vrijgemaakt.

Met al die zaken is men nu dus bezig. U merkt wel dat dit zaken zijn die inspelen op de vraag van het moment. U weet ook dat we bezig zijn met de voorbereiding van het decreet lerarenopleiding, waarin fundamenteeler moet worden gewerkt. Ik denk dat bijna alle leerkrachten op een bepaald moment in hun loopbaan zullen worden geconfronteerd met deze problematiek en dat hieraan dus reeds aandacht moet worden besteed tijdens de basisvorming. Dat is een van de dingen waaraan we vooral gaan sleutelen inzake de lerarenopleiding. Dat is een fundamentele discussie die deze zomer zou moeten worden afgerond.

De voorzitter : De heer Vermeulen heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen : Bedankt voor uw antwoord, mevrouw de minister. Ik heb toch nog een aantal bedenkingen en vragen. U verwijst naar de middelen die voor 2003 zijn vrijgemaakt. Ik denk dat dat heel terecht is. Ik heb van verschillende CVO's gehoord dat ze samenwerken om een deel van die middelen gemeenschappelijk te gebruiken voor opleiding en dergelijke.

U verwijst ook naar het decreet lerarenopleiding. Ik vraag me af wat er zal gebeuren in de tussentijd, namelijk van 2004 tot 2007. Zijn er garanties dat die middelen van 2003 ook de volgende jaren beschikbaar blijven ? Op welke wijze kan in die tussenperiode in het aanbod worden voorzien ?

U verwijst zelf naar de zeven huizen van het Nederlands. Die zullen de registratie wel vergemakkelijken maar tegelijkertijd ook de vraag verhogen. We hebben in het verleden reeds gediscussieerd over de middelen voor hogescholen en universiteiten. We zouden kunnen zeggen dat de UA op zich geen problemen heeft om die cursussen aan te bieden. Om de cursussen aan te bieden die ze nu aanbiedt, beschikt de UA over voldoende financiële middelen. Het probleem rijst buiten de universiteit, namelijk in de maatschappij, waar er een nood is aan professionele leerkrachten. Hoe kan aan die nood worden verholpen ? U zou natuurlijk kunnen zeggen dat de UA verder kan werken zoals ze dat nu doet, maar dan zal de nood die bestaat niet worden gelenigd.

U spreekt over een aanbesteding wat het testen en de toetsen betreft. Ik vroeg me af in hoeverre daarbij gebruik wordt gemaakt van de expertise van de Taalunie. Die bezit namelijk reeds veel kennis op dat vlak.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik heb duidelijk gezegd dat er nog een aantal zaken worden onderzocht en voorbereid. Voor de huizen van het Nederlands wordt alleszins in budgetten voorzien voor de organisatie van een en ander. Het is daarbij de bedoeling om de expertise van leerkrachten te verstevigen. Ook in de toekomst worden die budgetten gewaarborgd. Het zijn dus niet enkel startmiddelen, maar ook middelen om een aantal zaken te continueren. Dit element behoort ook tot de discussie over het inburgeringsdecreet, want in de kostprijs moet rekening worden gehouden met het aspect vorming.

Wat de Nederlandse Taalunie betreft, hebben we met de Nederlandse collega's reeds een aantal gesprekken gevoerd over hoe we die expertise kunnen verstevigen. Het is naar aanleiding van die gesprekken dat teksten werden opgesteld met de bedoeling expertise uit te wisselen en gebruik te maken van elkaars expertise, knowhow, ontwikkelingssystemen en dergelijke. Ik moet wel toegeven dat dat eigenlijk nog niet veel concreets heeft opgeleverd, maar naar aanleiding van uw vraag zal ik dit punt nog eens ter sprake brengen tijdens de volgende vergadering in april.

De voorzitter : De heer Vermeulen heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen : Ik vat even samen : ik heb de indruk dat er wel op verschillende manieren middelen worden vrijgemaakt voor de opleiding. Als die middelen er komen, blijft het natuurlijk de

Vermeulen

vraag waar men die opleiding zal inrichten. De wachtlijsten zullen niet zo snel worden weggevoerd. Er staan namelijk een heel aantal mensen te wachten en ze zullen misschien nog lang moeten wachten.

Minister Marleen Vanderpoorten : Voorlopig staan de steunpunten in voor die opleiding. Er doet zich steeds hetzelfde probleem voor als er een 'nieuwigheid' moet worden geïmplementeerd op het terrein : we moeten daarvoor ergens expertise gaan halen. Die expertise bestaat echter enkel bij de steunpunten en aan de universiteiten. Dat is een van de redenen waarom in het structuurdecreet werd bepaald dat er in elke provincie of in elke associatie een ondersteuning voor de lerarenopleiding moet zijn. Die steunpunten moeten in de toekomst blijven zorgen voor de wetenschappelijke ondersteuning van die nieuwigheden. Soms zullen ze enkel ad-hocoplossingen kunnen aanreiken voor een bepaald probleem. Dat is echter een probleem dat zich niet alleen voordoet op het vlak van Nederlands als tweede taal, dat is een meer algemeen probleem dat zich steeds voordoet als men met iets nieuws wil beginnen. We zijn volop aan het werken om in de toekomst steeds voor ondersteuning te zorgen. Daarbij zullen de universiteiten inderdaad een belangrijke rol spelen. Het komt er nu vooral op aan informatie te verstrekken aan de centra waar men die expertise kan opdoen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een eventuele versoepeling van de absolute inschrijvingsplicht, ingeschreven in het gelijkekansendecreet, voor Nederlandstalige scholen uit Brussel

Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de berichtgeving inzake de kwantitatieve evolutie van het Brussels Nederlandstalig onderwijs enerzijds en de kwalitatieve evolutie van dat onderwijs anderzijds

Interpellatie van de heer Kris Van Dijck tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de knelpunten inzake de implementatie van het gelijke onderwijskansendecreet I

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van mevrouw Grouwels tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een eventuele versoepeling van de absolute inschrijvingsplicht, ingeschreven in het gelijkekansendecreet, voor Nederlandstalige scholen uit Brussel, van de heer Lootens-Stael tot minister Vanderpoorten, over de berichtgeving inzake de kwantitatieve evolutie van het Brussels Nederlandstalig onderwijs enerzijds en de kwalitatieve evolutie van dat onderwijs anderzijds en van de heer Van Dijck tot minister Vanderpoorten, over de knelpunten inzake de implementatie van het gelijke onderwijskansendecreet I.

Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in Het Laatste Nieuws van 1 en 2 maart 2003 verklaart Vlaams minister van Hoofdstedelijke Aangelegenheden Vanhengel samen met de – hier aanwezige – heer Gatz dat het Gelijkekansendecreet voor Brussel moet worden gewijzigd. 'Een soepele toepassing van de absolute inschrijvingsplicht in Brussel is aangewezen om te voorkomen dat Nederlandstalige kinderen niet meer in het Nederlandstalig onderwijs terecht kunnen.'

Minister Vanhengel lijkt zich bewust te zijn van de perverse gevolgen van een absolute inschrijvingsplicht voor Brussel. We hebben dit thema in het verleden al geregeld aangeraakt. Nederlandstalige leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel dreigen inderdaad het kind van de rekening te worden bij de toepassing van de absolute inschrijvingsplicht die is verankerd in het gelijkekansendecreet. Brusselse Nederlandstalige scholen dreigen immers in een situatie te komen dat ze Nederlandstalige leerlingen moeten weigeren omdat er al te veel anderstalige kinderen zijn ingeschreven.

Ik breng graag enkele gegevens in herinnering over de voertaal van de gezinnen van kleuters in het Nederlandstalig onderwijs. Dit zijn gegevens van het schooljaar 2000-2001, maar niets doet vermoeden dat de situatie vandaag beter is. Ze is integendeel wellicht nog verscherpt. 14,2 percent van de kleu-

Grouwels

ters komt uit homogeen Nederlandstalige gezinnen, 23,4 percent komt uit taalgemengde gezinnen en 62,4 percent uit homogeen anderstalige gezinnen. Die laatste groep is onder te verdelen in 34,9 percent kinderen uit homogeen Franstalige gezinnen en 27,5 percent uit gezinnen met nog een andere voertaal. Dit is de realiteit vandaag.

In de Franse Gemeenschap woedt een debat over de talen die in het Franstalig onderwijs moeten worden aangeleerd. Een van de belangrijkste Franstalige partijen, de MR, pleit er nu openlijk voor ook in Brussel de keuze van de eerste vreemde taal vrij te laten. Ze gaan er daarbij van uit dat het gezond verstand de scholen zal doen kiezen voor het Nederlands. Het gevolg zal echter zijn dat wellicht nog meer Franstalige ouders geneigd zullen zijn hun kinderen naar het Nederlandstalig onderwijs te sturen.

We kunnen aan die situatie niet zomaar voorbijgaan. Nederlandstalige kinderen in het Nederlandstalig onderwijs komen in de verdrukking. De genoemde gegevens zijn gemiddelde percentages. In sommige scholen zitten er dus nog minder Nederlandstaligen. Bijgevolg is een aantal ouders al met deze problematiek naar de Kinderrechtencommissaris gegaan. Ze vinden dat hun kinderen totaal in de verdrukking komen. Er wordt aan voorbijgegaan dat dit ook een kwestie is van gelijke kansen.

Een ander aspect is dat de Vlaamse overheid, gesteund door dit parlement, een beleid voert om Brussel als een, ook voor Vlamingen, aantrekkelijke woonstad te promoten. We lijken in dat beleid te slagen. Er zijn inderdaad jonge Vlamingen die ervoor kiezen in de hoofdstad te komen wonen. Ze dreigen echter straks voor hun kinderen geen onderwijs meer te vinden. Die situatie bestaat nu reeds.

Een belangrijk argument is dat het in het belang is van alle kinderen in een klas en in een school dat er voldoende Nederlandstalige kinderen aanwezig zijn, zeker als de schooltaal het Nederlands is, zodat de kinderen, ook de anderstaligen, effectief meekunnen op school. De aanwezigheid van Nederlandstalige kinderen kan nu echter niet worden gewaarborgd. De scholen de mogelijkheid bieden in hun inschrijvingsbeleid rekening te houden met een evenwicht in de schoolpopulatie, is een conditio sine qua non voor het bewaren van een taalevenwicht in de Brusselse Nederlandstalige scholen, zoals ik tijdens de bespreking van het gelijkkansendecreet herhaaldelijk heb aangehaald.

Dat taalevenwicht is momenteel grondig verstoord. Ik heb dat zonet met cijfers aangetoond. Nederlandstalige leerlingen zijn een minderheid geworden in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. De ongerustheid onder Nederlandstalige ouders over de kwaliteit van het onderwijs is dan ook huizenhoog. Dit komt immers niemand ten goede, noch de Nederlandstalige kinderen, noch de anderstaligen.

In heel wat sociologische en andere wetenschappelijke studies is aangetoond dat, als meer dan een derde van de leerlingen in een klas anderstalig is, het voor die anderstalige leerlingen moeilijk wordt om Nederlands te leren. In Brussel gaat het al lang niet meer om een derde, maar om heel andere aantallen. Scholen met 90 tot 95 percent anderstalige leerlingen zijn geen uitzonderingen meer.

De Brusselse Nederlandstalige scholen hebben reeds voldoende bewezen dat hun deur openstaat voor anderstalige of allochtone kinderen en voor kinderen uit sociaal zwakkere milieus. Ik wil dit hier benadrukken omdat ik de bezorgdheid van de minister met betrekking tot het gelijkheidsbeleid ken. Om elk kind gelijke kansen te bieden, willen de schoolteams, de leerlingen en de ouders van Nederlandstalige en anderstalige kinderen voldoende Nederlandstalige kinderen in de scholen inschrijven.

Heel wat Nederlandstalige ouders uit Brussel overwegen hun kinderen naar een school buiten Brussel te sturen of hebben die keuze reeds gemaakt. Ook de Frans- of anderstalige ouders willen niet dat hun kinderen in een dergelijke schoolsituatie terecht komen.

Deze problematiek verdient de nodige aandacht. Een taalevenwichtige, multiculturele schoolbevolking komt alle leerlingen ten goede. Het is momenteel mogelijk om plaatsen voor te behouden voor broertjes en zusjes en voor kinderen uit de buurt. De mogelijkheid om zich aanmeldende Nederlandstalige kinderen in te schrijven, zou evident moeten zijn.

Bent u bereid om in te gaan op de vraag van uw collega en partijgenoot, minister Vanhengel, om de absolute inschrijvingsplicht in Brussel te versoepelen? Bent u nog steeds van mening dat de absolute inschrijvingsplicht geen perverse effecten op de Nederlandstalige leerlingen in de Brusselse Nederlandstalige scholen zal hebben?

De voorzitter : De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Mijnheer de voorzitter, ik heb de voorbije jaren kunnen vaststellen dat de Vlaams-Brusselse politici van de meerderheidspartijen zich elk jaar opnieuw verheugen wanneer ze met de statistieken van het aantal in de Brusselse Nederlandstalige scholen ingeschreven leerlingen mogen uitpakken.

Ik ben al lid van het Vlaams Parlement en van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad sinds 1995. Ik heb al die jaren moeten opboksen tegen leden van de VGC die telkens weer met totaal eenzijdige zegebulletins uitpakken om aan te tonen hoe goed het met het Nederlandstalig onderwijs gaat. Elk jaar blijkt het aantal ingeschreven leerlingen weer eens te zijn gestegen.

Ik probeer elk jaar een domper op die feestvreugde te plaatsen. Hoewel het kwantitatief misschien bijzonder goed gaat met het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, is er een kwalitatief probleem. De voorbije jaren wordt mijn stelling overigens ook door mevrouw Deckers onderschreven. Ik zal hier straks nog even op terugkomen. De verantwoordelijken van de scholen trekken aan de alarmbel. Het is niet allemaal peis en vree in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Deze problemen worden vaak verzwegen door de politici die binnen de VGC bevoegd zijn voor ons onderwijs.

Op het eerste zicht wordt de tevredenheid gestaafd door de permanente aangroei van het aantal leerlingen van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Het aantal leerlingen in de Vlaamse basisscholen in Brussel is de voorbije 20 jaar haast verdubbeld. Het aantal stemmen dat op Nederlandstalige politici wordt uitgebracht, is gedurende die periode echter gestaag gedaald. De Nederlandstalige bevolking is gedurende die jaren ernstig verouderd. De reële, maar fel opgeblazen inwijking van zogenaamde young urban professionals, van middenkaders en van kunstenaars heeft op dit vlak geen kentering teweeggebracht.

Het aantal op Nederlandstalige lijsten uitgebrachte stemmen daalt. Nederlandstaligen ontvluchten massaal de stad. Het Nederlandstalig onderwijs kent echter een stijging van het aantal inschrijvingen. Dit succes kan aan de hand van betrouwbare statistieken worden verklaard. Mevrouw Grouwels heeft daarnet naar de cijfers voor het schooljaar 2000-2001 verwezen. Ik beschik over de cijfers voor het schooljaar 2001-2002. Het is interessant om eens te zien hoe snel de situatie in Brussel evolueert.

In het schooljaar 2000-2001 waren 14 procent van de ingeschrevenen in het kleuteronderwijs homogeen Nederlandstalig. In het schooljaar 2001-2002 was dat nog 12 procent. In het schooljaar 2000-2001 waren de gezinnen van de leerlingen in het Nederlandstalig kleuteronderwijs voor 21,5 procent gemengd, voor 36,2 procent Franstalig en voor 29,5 procent anderstalig. Samen vormt dit 62,4 procent. In het schooljaar 2001-2002 was dit al tot 65,7 procent gestegen. In het schooljaar 2001-2002 zaten 19,5 procent homogeen Nederlandstalige kinderen in het Nederlandstalig lager onderwijs en 48,7 procent homogeen Nederlandstalige kinderen in het Nederlandstalig secundair onderwijs. De situatie evolueert blijkbaar zeer snel.

Elk jaar worden, meestal gelijktijdig met de nieuwe wervingscampagnes, zegebulletins verspreid. De cijfers die ik net heb aangehaald, zouden ons moeten aanzetten om die zegebulletins te relativiseren. Dit probleem moet snel en adequaat worden opgelost. Het gaat niet alleen om de kwantitatieve aangroei, maar ook om de kwalitatieve regressie van het geleverde onderwijs.

Met de kwaliteit van het onderwijs in Brussel gaat het bergaf. Dan heb ik het niet alleen over de schijntweetaligheid die op de speelplaats en op ouderavonden schering en inslag is. Het gaat veel verder dan dat. Leerkrachten in de peuterschool zijn van mening dat ze een succesvolle week achter de rug hebben wanneer ze elke dag aan de kleintjes één Nederlands woordje hebben kunnen leren. Dat woordje wordt dan via gebarentaal duidelijk gemaakt. Ik weet waarover ik praat. Mijn dochtertje in de tweede kleuterklas is op 31 leerlingen de enige die thuis Nederlands praat. Op een ouderavond vertelde de juf hoe ze de kinderen duidelijk maakt wat ze moeten doen. Om hun jas aan te doen, maakt ze een gebaar dat dat duidelijk maakt. Als ze moeten knippen, doet ze met haar vingers een schaar na. Mevrouw de minister, kinderen uit een homogeen Nederlands gezin lijden daaronder. De schade voor die kinderen is groot. Ze lopen onvermijdelijk een achterstand op tegenover peuters die zich in een 'normale' situatie bevinden, die zich via verbale expressie verder voor de wereld openen en zich voorbereiden op de intrede in het lager onderwijs. Op ouderavonden bijvoorbeeld wordt er met pictogrammen gewerkt.

Uit het rapport van mevrouw Deckers blijkt dat negen op tien kleuters in Brussel lager scoren dan de Vlaamse norm. Dat leidt ertoe dat Nederlandstalige ouders van peuters in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uitkijken naar peupertuinen in Vlaams-Brabant. Ze doen dat om twee redenen.

Lootens-Stael

Ze vinden enerzijds de onderwijs- en opvoedkundige situatie in de Brusselse scholen niet langer aanvaardbaar en anderzijds zijn de scholen soms al volzet met anderstalige leerlingen.

Eenmaal we het niveau van het basisonderwijs bereiken, wordt de situatie nog delicaat. Daar bouwen de leerlingen vanzelfsprekend nog een grotere achterstand op. De leerkrachten ondervinden moeilijkheden om leerlingen die het moeilijk hebben met het assimileren als gevolg van een gebrek aan taalkundige vaardigheden en een te beperkt vocabularium, binnen de banen van het leerplan te krijgen of te houden. Voor veel leerlingen wordt het probleem niet opgelost vóór de intrede in het secundair onderwijs. Voor die categorie leerlingen wordt het falen op school bijna een zekerheid. Mevrouw Deckers schrijft daarover: 'Meer dan de helft van de kinderen uit het tweede en derde leerjaar scoort slecht voor rekenen en lezen in vergelijking met de Vlaamse norm'. In Het Laatste Nieuws van 27 februari 2003 las ik: 'Brusselse scholen trekken aan de alarmbel. Straks moeten de lessen Nederlands in het Frans worden gegeven'.

Mevrouw de minister, wat is uw visie op het voorstel van collegelid Vanhengel waarnaar mevrouw Grouwels ook al verwees? Is het niet dringend nodig om een aantal taboes te doorbreken? Toen mevrouw Deckers de opdracht kreeg om een onderzoek te voeren naar een stand van zaken in het Brussels Nederlandstalig onderwijs, moest ze vertrekken van het gegeven dat de scholen multicultureel zijn en dat ook zullen blijven. Is het niet dringend nodig om een ratio op te leggen in verband met kinderen uit taalkundig homogene gezinnen, kinderen uit taalgemengde gezinnen en kinderen uit taalkundig exogene gezinnen? Moet er niet worden nagedacht over de organisatie van intensieve taalbadten voor kinderen die instromen en het Nederlands niet machtig zijn? Indien nodig, kan dat zelfs een volledig jaar duren. Is het niet nodig om af te wijken van het beleid waarbij er geen voorrang wordt of kan worden gegeven aan de inschrijving van leerlingen waarvan gezinsgenoten, familieleden of buurtbewoners van vergelijkbare leeftijd al zijn ingeschreven?

De voorzitter : De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de vorige sprekers hadden het specifiek over de situatie in Brussel. Ik wil de problematiek verruimen. Op het einde van het vorige parlementair werkjaar is het gelijke onderwijs-

kansendecreet I goedgekeurd. Er werd terecht niet over een nacht ijs gegaan. Er zijn hoorzittingen georganiseerd en in de commissie is er lang over gedebatteerd. De meningen over een en ander waren verdeeld en dat hoort ook zo in een parlementaire democratie.

Ruim 9 maanden later lijkt het me aangewezen om te evalueren hoe het decreet wordt geïmplementeerd. Een aantal problemen duikt dan ook op. Ik heb me de moeite getroost om een en ander chronologisch te ordenen. Begin januari interpelleerde mevrouw Grouwels u over uw ontmoeting op 10 en 11 december 2002 met de directies van de Brusselse scholen en de scholen uit de Vlaamse Rand. Het is duidelijk dat de directies ontevreden zijn over het niet als volwaardig beschouwen van de taalindicator. Ook verschillende artikels in de krant tonen dit aan. Voor de N-VA was de taalindicator bij de totstandkoming van het decreet erg belangrijk. Ik heb het dan vooral over het 5e lid van artikel 6.2 waarin het gaat over de indicator 'de taal die wordt gebruikt voor de gangbare communicatie in het gezin is niet het Nederlands'.

Begin februari 2003 was er een volgend opstootje. De Gentse schepen van Onderwijs van de sp.a, mevrouw Van den Bossche, zei toen in interviews met TerZake en Het Laatste Nieuws onomwonden dat het eerste GOK-decreet gedoemd is te mislukken en dat de minister er enkel op uit is om de katholieke scholen te pesten. Haar belangrijkste kritiek was dat de inschrijvingsplicht enkel de snelle, vaak kansrijke inschrijvers bedient en dat er geen enkele vorm van controle is op scholen die toch nog selecteren. Er was toen duidelijk een kortsluiting binnen de meerderheid over de visie van een sp.a-mandataris op een decreet dat de sp.a mee heeft goedgekeurd.

Begin maart 2003 dan deden minister Vanhengel en de heer Gatz, beide VLD'ers, krasse uitspraken waarover mevrouw Grouwels uitvoerig interpeleerde. Ze stelden dat het inschrijvingsrecht moeilijk kan worden doorgetrokken in Brussel. Dat zou immers tot gevolg hebben dat Nederlandstalige kinderen zich daar niet langer kunnen inschrijven in het Nederlandstalig onderwijs. Ze zijn vragende partij voor specifieke maatregelen voor Brussel. De knelpunten in verband met Brussel werden zowel door CD&V als door de N-VA al aangekaart tijdens de decreetbesprekingen.

Als klap op de vuurpijl kwam de vereniging Ouders voor Zorgverbreding, die ook vorig jaar van zich liet horen, opnieuw boven water. Die vereniging is gestart met een campagne waarin de ouders

Van Dijck

zeggen dat u woordbreuk pleegt. Volgens hen had u een zorgcoördinator voor elke school beloofd, terwijl het slechts om een zorgcoördinator per 600 kinderen blijkt te gaan. Ze vragen hoe u zult bijsturen.

Mevrouw de minister, wat zult u ondernemen om vooralsnog het Nederlandstalig onderwijs in Brussel degelijk te ondersteunen? Komt er nog een aanpassing van het decreet, zodat de taalindicator als volwaardig kan worden beschouwd? Komt er een versoepeling van het absolute inschrijvingsrecht ten voordele van de Nederlandstalige leerlingen in Brussel? Bent u het eens met uw partijgenoten Vanhengel en Gatz? Hoe zit het met de belofte om de engagementsverklaring op te nemen in het participatiedecreet? Hoe wilt u tegemoetkomen aan de problemen die mevrouw Van den Bossche signaleerde en die erop neerkomen dat alleen de wet van de snelste geldt? Wat zult u doen in verband met het controleren van het inschrijvingsrecht? Hoe zult u scholen aanpakken die toch nog selecteren? Waarom zeggen de Ouders voor Zorgverbreding dat u woordbreuk pleegt? Vindt u 1 zorgcoördinator per 600 leerlingen ook niet onrealistisch? Hoe zal de Vlaamse regering op dit protest inspelen? Wat zijn de oorzaken van de voortdurende en scherpe kritiek op het eerste GOK-decreet? Hoe zult u die het hoofd bieden?

De voorzitter : De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de mensen die de problematiek van het Brussels Nederlandstalig onderwijs al een tijdje volgen, weten wel dat er de jongste 15 jaar in onze scholen heel wat veranderd is in verband met het aantal niet-Nederlandstalige leerlingen en het aantal leerlingen met een andere culturele achtergrond.

In die veranderingen hebben we zelf een bepaalde rol gespeeld via de VGC en de NCC, de voorloper van de VGC. Er werden promotiecampagnes gevoerd om Brusselse kinderen en vooral kinderen uit taalgemengde gezinnen naar ons Nederlandstalig Brussels onderwijs te lokken. De hoofdreden voor de veranderingen is echter de veranderde demografische situatie in het Brussel Hoofdstedelijk Gewest van de jongste 15 tot 20 jaar. Dat merken we uiteraard in de scholen en dat is goed, want het tegendeel zou ons zorgen moeten baren.

Deze situatie gaat gepaard met een aantal pedagogische moeilijkheden. Ik denk dat we nog steeds bij

rust moeten zweren. Het project dat mevrouw Deckers coördineert, komt op kruissnelheid. De helft van de Nederlandstalige basisscholen wordt door haar begeleid of zal in de toekomst door haar worden begeleid. We moeten ernaar streven om alles wat we al hebben gedaan om de moeilijke pedagogische uitdagingen het hoofd te bieden, via haar te centraliseren en via haar team uit te voeren.

Mijnheer Lootens-Stael, u doet wat u altijd al hebt gedaan. U zegt namelijk alles en om het even wat. U zegt enerzijds dat u een objectief bondgenootschap hebt met mevrouw Deckers en u wijst naar de resultaten van de nulmeting in het kleuteronderwijs. Ik kan die resultaten niet betwisten. Mevrouw Deckers heeft vorig jaar reeds gezegd dat 90 procent van de kleuters in het Nederlandstalig onderwijs onder het Vlaamse gemiddelde zit. Vervolgens zegt u dat de toestand in het basisonderwijs nog erger is. Dat moet ik betwisten, want de cijfers van mevrouw Deckers wezen op een verbetering.

We zijn er nog lang niet. In de eerste jaren van het basisonderwijs wees de nulmeting uit dat de helft van de leerlingen onder het Vlaamse gemiddelde zit. In de hoogste jaren van het basisonderwijs gaat het nog om 20 tot 30 procent van de kinderen. Dat percentage is nog steeds te hoog, maar we kunnen niet zeggen dat de kinderen er op het einde van het basisonderwijs slechter aan toe zijn dan bij het begin. We zullen het daarover op 24 april 2003 hebben in deze commissie en ik hoop dat er dan al enige vooruitgang merkbaar zal zijn.

Een aantal commissieleden heeft gesuggereerd dat het decreet over de gelijke onderwijskansen de oorzaak van alle kwaad is, maar dat is niet juist. Mevrouw Grouwels was in dat opzicht niet helemaal realistisch. Ze heeft gezegd dat we meer Nederlandstalige kinderen moeten aantrekken in onze Nederlandstalige Brusselse scholen om het taalevenwicht te verbeteren. Ik deel die mening tot op zekere hoogte, maar ik denk dat zelfs na zeer grote inspanningen het aantal homogeen Nederlandstalige kinderen of het aantal kinderen uit taalgemengde gezinnen relatief beperkt is. De Nederlandstalige kinderen zijn in Brussel sowieso in de minderheid. Ik betreur dat ook, maar we kunnen het aantal kinderen uit taalhomogene Nederlandstalige gezinnen op enkele jaren niet verhogen van 25 of 33 procent tot 50 procent. Ik ga daar later verder op in.

Ik denk dat de meeste commissieleden de mening delen dat het principe van de gelijke kansen voor iedereen overeind moet blijven. Hoe moet het

Gatz

spanningsveld met betrekking tot de Brusselse scholen dan worden aangepakt ?

Een aantal commissieleden heeft gezegd dat anderstalige kinderen er belang bij hebben dat we in onze Nederlandstalige scholen te Brussel zoveel mogelijk Nederlandstalige kinderen hebben. Op die manier kunnen ze immers sneller Nederlands leren. Ik ben het daarmee eens.

Naast het taalkundige aspect is er ook een historisch argument. We hebben in Brussel strijd moeten leveren om de Nederlandstalige kinderen in de tweetalige hoofdstad Nederlandstalig onderwijs te kunnen verstrekken. Het is bijzonder moeilijk, om niet te zeggen ondoenbaar, om Vlaams-Brusselse ouders te zeggen dat hun kind in bepaalde gevallen niet kan inschrijven omdat de school vol is, om welke reden dan ook, al komt dat dan door het decreet gelijke onderwijskansen of iets anders. We krijgen dat zelfs aan de meest vooruitstrevende ouders, die tevreden zijn over het wonen in Brussel en het Brussels samenlevingsmodel van de gemeenschappen prijzen, niet uitgelegd. We moeten er dus iets aan doen.

We worden in Brussel geconfronteerd met heel uiteenlopende verzuchtingen van ouders. De Vlaamse ouders in Brussel vragen enerzijds het Nederlandstalig karakter van die scholen zo veel mogelijk te behouden, maar er anderzijds ook voor te zorgen dat hun kind zo veel en zo snel mogelijk taallessen krijgt, zodat het meertalig wordt. In de praktijk zijn die dingen heel moeilijk te verzoenen.

Van anderstalige en allochtone ouders horen we ook heel andere geluiden. In de VGC is er een overlegcommissie met Brusselaars van buitenlandse oorsprong. Onze basisscholen zitten bijna aan hun maximale capaciteit. Ze zitten voor 95 percent vol, en dat is een goede evolutie. Van die ouders horen we dat ze hun kinderen graag verder naar onze scholen willen laten gaan. Ze vragen ons te zorgen voor meer Nederlandstalige scholen. Dat zijn heel uiteenlopende visies die in de praktijk niet altijd te verzoenen zijn.

Er wordt hier beweerd dat ouders hun kinderen in groten getale uit de scholen weghalen om ze naar Vlaams-Brabant te sturen. Ik weet niet of er gegevens over bestaan, maar het zou onderzocht moeten worden. Uit een informeel contact met minister Vanhengel bleek alvast dat de uitval naar de Rand heel beperkt is. Uiteraard is elke ouder die zijn

kind om die reden weghaalt, er een te veel, maar of het werkelijk gaat om tientallen of zelfs honderden mensen, is nog maar de vraag.

We hebben tijdens de voorbereidende besprekingen van het decreet uitgebreid gesproken over de engagementsverklaring. Anderstalige ouders wordt gevraagd zich ertoe te engageren zelf ook Nederlands te leren om zo de onderwijsloopbaan van hun kinderen beter te kunnen volgen. Dat is een goede zaak, maar het hoort niet in een decreet thuis. Het moet weliswaar een centraal punt zijn van het inschrijvingsbeleid van een school, maar het is overdreven zulke regels in een decreet op te nemen.

Over wat er wel moet gebeuren in dit spanningsveld, heb ik enkele malen gesproken met de minister. Ik wens, om een oplossing te vinden, eerst in alle discretie na te gaan wat mogelijk is. Het heeft geen nut daar nu in detail op in te gaan. Het is niet evident het principe van gelijke kansen, waar ik voorstander van ben, overeind te houden, en tegelijkertijd voor Brussel een versoepeling in te bouwen, maar het is volgens mij wel mogelijk.

Mevrouw de minister, ik roep u op, ongeacht de oplossing die hopelijk voor dit probleem zal worden gevonden, ook de scholen zoveel mogelijk adequate informatie te verstrekken over het principe van gelijke kansen. Ik kan me immers niet van de indruk ontdoen dat er veel stoorzenders zijn, waardoor een sfeer ontstaat die we kunnen missen als kiespijn. De positieve sfeer die mevrouw Deckers, onderbouwd met argumenten en dankzij teamwork, probeert van de grond te krijgen, wordt zo al gauw omgebogen tot een klaagzang. U kunt daar een rol in spelen.

Collega's, vandaag belichten we hier de negatieve of minder aangename gevolgen van het gelijkkansendecreet, maar het spreekt vanzelf dat het decreet ook zorgt voor heel wat middelen bovenop de al beschikbare, ook in Brussel, die ook van nut zijn om de uitdaging van de anderstaligheid in het onderwijs te kunnen beantwoorden.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, deze problematiek is me goed bekend. Het gelijkkansendecreet is waarschijnlijk niet de oorzaak van het probleem. Brussel is gewoon een totaal andere habitat in een totaal andere situatie. Bovendien zitten er heel wat kwakkels in het verhaal. Ik tred dan ook de heer

De Cock

Gatz bij dat communicatie van het grootste belang is.

We moeten de draagkracht van elke school in het oog houden. Een Nederlandstalige school heeft een minimaal aantal Nederlandstalige leerlingen nodig om nog te kunnen functioneren. Wat de draagkracht van zo'n school kan zijn, zou het best eens worden onderzocht. We kunnen niet enerzijds de Vlamingen aanmanen naar Brussel te komen wonen, en enkele jaren later zeggen dat er voor hun kinderen geen plaats is in de Nederlandstalige scholen omdat die vol zitten. Nederlandstalige kinderen in Brussel moeten hoe dan ook naar een Nederlandstalige school kunnen gaan. Punt uit. Hoe weet ik niet, maar we moeten het oplossen.

De instroom van heel wat allochtone kinderen is een goede zaak, als we die maar goed begeleiden. Allochtone mensen in Brussel vernederlandsen of verfransen. Dat kan drie generaties duren, maar uiteindelijk gebeurt het. We hebben in Brussel Nederlandstaligen nodig om onze eigen positie daar te handhaven. Het is dus een goede zaak dat allochtone kinderen naar Nederlandstalige scholen gaan en dat ze, al was het met een hink-stapsprong van twee of drie generaties, vernederlandsen. We moeten die kinderen dan wel heel goed begeleiden.

Ik durf te pleiten voor een heel intensief onderwijs in het Nederlands, omdat dat als basis dient, als opstapje, om ook de rest goed te begrijpen. Het is heel belangrijk dat we in kleinere groepen kunnen werken, en dat we het Brussels Nederlandstalig onderwijs aantrekkelijker maken voor het onderwijzend personeel. Misschien is daar wat meer geld voor nodig, daar gaat het nu niet om, maar we moeten het wel onderzoeken. Het is immers dringend. We beginnen er beter vandaag mee dan morgen.

Een groot probleem is de tamelijk betekenisvolle instroom van zuiver Franstalige Belgen, Brusselaars, in het Nederlandstalig onderwijs. We willen die mensen wel verwelkomen in onze Brusselse Nederlandstalige cultuur, maar waarschijnlijk kiest een groot deel van die mensen, die heel kwaliteitsvol onderwijs krijgen en volstrekt tweetalig zijn, op 18 jaar voor het Franstalig hoger onderwijs. Wie zijn wij om dat te verhinderen? Ze studeren af als tweetaligen, mede dankzij een grote financiële inspanning van de Vlaamse Gemeenschap, terwijl ze zich als volwassen werknemers als Franstaligen gaan gedragen, en zich min of meer tegen ons

keren. Dat is een soort paard van Troje dat we binnenhalen.

Toen ik in het middelbaar onderwijs stond in Brussel, konden we ervan uitgaan dat 9 tot 10 percent van de afgestudeerde middelbare scholieren weer voor de Franstalige taalrol koos. Ze leggen hun Franstaligheid niet af, en dat hoeft ook niet, maar het ligt toch wel heel moeilijk dat de Vlaamse Gemeenschap in die opleidingen voorziet, als die mensen zich later tegen de gemeenschap keren die hen aan haar borst heeft gekoesterd. We moeten dat probleem onderzoeken. Misschien komt dit hier voor het eerst ter sprake, maar dat moet nu maar. Ik denk dat heel wat Franstaligen niet geïnteresseerd zijn in de verrijking die het Nederlands kan bieden. Als ze al naar het Nederlandstalig onderwijs gaan, gebeurt dat enkel vanuit de opportuniteit om volstrekt tweetalig te worden. Dat is hun goed recht, maar voor ons kan dat nadelige effecten hebben.

Ik zeg dus zeer duidelijk, mevrouw de minister, dat Nederlandstalige kinderen terecht moeten kunnen in Nederlandstalige scholen en dat er voor de allochtone leerlingen intensieve cursussen Nederlands moeten worden aangeboden. Dat die allochtone leerlingen dan op den duur terechtkomen op de Nederlandstalige taalrol, kan ik alleen maar positief noemen.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ik wil ingaan op een aspect van de vraag van de heer Van Dijck. Mevrouw de minister, ik wil nogmaals benadrukken dat er op het terrein zeer veel onrust aan de oppervlakte komt over de zorgverbreding. Ik weet dat u daar nerveus van wordt, mevrouw de minister, ik kan daar menselijkerwijze zelfs enig begrip voor opbrengen. Ik zie echter effectief de kwaadheid groeien. De scholen zeggen dat ze met de middelen die ze krijgen wel een diagnose kunnen uitvoeren en overleg kunnen plegen, maar dat ze daarmee niet kunnen werken met de leerlingen. Als u die zorgverbreding werkelijk ernstig neemt, moeten daarvoor drie keer zo veel middelen worden ingezet dan momenteel het geval is. De nood is dus zeer groot en de kwaadheid daaromtrent ook. Dat zal de volgende weken nog wel blijken.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer de voorzitter, het is vandaag niet de bedoeling om een zorgdebat te voeren, maar ik wil wel nog een aantal

Van Baelen

dingen zeggen tegen de heer Martens. Mijnheer Martens, het eerste GOK-decreet is tot stand gekomen vanuit een knelpunt. Er waren problemen met de non-discriminatieverklaring die in de jaren negentig was afgesloten en vooral betrekking had op het begrip allochtoon tegenover autochtoon en op de omgang met allochtone kinderen.

We hebben vorig jaar afgesproken dat er vanaf september dit jaar uren zouden komen voor zorgcoördinatie. Nu blijkt echter dat u het begrip coördinatie vandaag anders invult dan bij vroegere gelegenheden. U hangt opnieuw een demagogisch verhaal op, mijnheer Martens. U kunt bovendien wel beweren dat die middelen helemaal niet volstaan, ik maak dan heel graag de vergelijking met wat u in de vorige regering allemaal hebt gedaan op dat terrein. Laat ons het uitgangspunt van de twee decreten gelijke onderwijskansen niet uit het oog verliezen.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, de verschillende vragen naar initiatieven om het Nederlandstalig onderwijs in Brussel degelijk te ondersteunen, zouden kunnen suggereren dat er vandaag geen of onvoldoende extra inspanningen worden geleverd voor de Nederlandstalige Brusselse scholen. Ik heb in vorige betogen reeds meermaals een opsomming gegeven van de extra middelen en de bijkomende ondersteuning die voor die scholen worden ingezet. Ik vind het dus niet correct dat hier de indruk wordt gewekt dat Brussel geen of onvoldoende aandacht zou krijgen.

Erger nog is dat die verkeerde indruk ook de scholen bereikt. Ik denk er dan ook ernstig over na om alle Brusselse leerkrachten en directies te informeren over de vele bijzondere maatregelen en uitzonderingen die in onze onderwijsregelgeving specifiek voor Brussel werden uitgewerkt. Ik heb het nu dus niet alleen over het onderwerp dat vandaag aan de orde is, maar over het hele beleid dat voor Brussel wordt gevoerd. Daarover krijg ik trouwens veel commentaar op andere plaatsen in Vlaanderen : volgens sommigen gaat er net te veel aandacht naar die problematiek. Dat onderschrijf ik zelf niet, maar ik wil het hier toch maar even vermelden.

Zoals ik in eerdere parlementaire debatten al heb laten aanvoelen, meen ik dat een aanpassing van

het gelijkekansendecreet inzake het inschrijvingsrecht voorlopig niet aan de orde is. Het GOK-decreet is een kansarmoededecreet en richt zich niet specifiek op Brussel. Als er een probleem is, moet dat niet worden opgelost via het GOK-decreet, laat dat duidelijk zijn. Ik kan met verschillende voorbeelden staven dat het probleem dat hier wordt aangekaart, reeds bestond voor het GOK-decreet, laat ook dat duidelijk zijn.

Ik wens in de startfase van het gelijkekansendecreet de uitgangsprincipes van dat decreet nog voor ze goed en wel in praktijk werden omgezet, niet op de helling te zetten door vanuit een regionale specificiteit toe te laten bepaalde groepen bij inschrijving prioritair te behandelen.

In de eerste plaats wil ik erop wijzen dat de uitspraken van de heer Gatz en collega-minister Vanhengel in het persartikel waarnaar wordt verwezen meer genuanceerd moeten worden geduid. Beide heren vestigen de aandacht op het feit dat de Brusselse scholen sowieso een openheid moeten behouden ten opzichte van anderstaligen. De heer Gatz wordt in het artikel geciteerd met de volgende uitspraak : 'Zo is ons onderwijs – het Brussels Nederlandstalig onderwijs – een beetje het slachtoffer geworden van zijn eigen succes. Maar ik geloof niet dat het gelijkekansendecreet de situatie gaat verergeren. De huidige situatie in het Nederlandstalig onderwijs is gewoon het resultaat van een bevolkingsevolutie.' Die opvatting heeft de heer Gatz daarnet nog herhaald.

De centrale vraag is aldus of een versoepeling van het recht op inschrijving, en dus de prioritairere behandeling van Nederlandstaligen tijdens het verloop van de inschrijvingen, de te verkiezen oplossing is.

Voorafgaand aan de inschrijvingen kunnen scholen zich richten op een specifieke doelgroep, in dit geval op Nederlandstaligen, om hen ervan te overtuigen niet te kiezen voor een school in de Rand of Vlaams Brabant. Acties in die zin kunnen in het lokaal overlegplatform worden uitgewerkt en besproken. Op het ogenblik dat de inschrijvingstermijn start, moeten elke ouder en elk kind wel dezelfde mogelijkheden krijgen om te kunnen worden ingeschreven. De inschrijvingsperiode moet ook bekend worden gemaakt aan een breed publiek.

Verder voorziet het gelijkekansendecreet in een doorverwijzingsmechanisme waardoor bijvoorbeeld ingeschreven kinderen waarvan de thuistaal niet het Nederlands is, kunnen worden doorverwe-

Vanderpoorten

zen terwijl leerlingen die wel het Nederlands als thuistaal hebben, ingeschreven blijven. Ik realiseer me ten volle dat de relatieve aanwezigheid van anderstaligen in Brussel hoog is. Vele scholen kennen die situatie, waardoor de mogelijkheden om door te verwijzen eerder beperkt zijn. Dit heeft te maken met het natuurlijke rekruteringsgebied van de scholen, zoals ook de heer Gatz in het persartikel heeft gesteld. De aanwezigheid van een onderwijsaanbod van een andere gemeenschap maakt de zaak nog complexer. Idealiter zou tussen beide gemeenschappen een overeenkomst moeten bestaan voor het verzekeren van een voldoende aanbod, met afspraken over het aandeel dat voor beiden wenselijk en haalbaar is. Dit zou betekenen dat bij doorverwijzing ook scholen van de Franse Gemeenschap kunnen worden aangesproken.

Ik volg de uitvoering van het decreet uiteraard op de voet op. Ik heb alle vertrouwen in de creatieve aanpak van de lokale overlegplatforms die onder andere de doorverwijzingen begeleiden. Ik wil alle partners binnen de LOP's de kans geven het gelijkkansendecreet uit te voeren. Dat er tegelijkertijd bepaalde moeilijkheden of knelpunten zullen worden aangehaald, is wellicht vanzelfsprekend. Het is dan ook mogelijk dat het gelijkkansendecreet na enige tijd moet worden bijgestuurd. Op dit moment is het echter nog te vroeg om al conclusies in die zin te trekken.

Wat de opstart van de lokale overlegplatforms betreft, wil ik er nog op wijzen dat mijn medewerkers afgelopen dinsdag aanwezig waren op de allereerste vergadering van het LOP voor het secundair onderwijs in Brussel. De vergadering verliep in een bijzonder aangename sfeer. Het aannemen van het huishoudelijk reglement alsook het voordragen van de voorzitter en de gecoöpteerde leden gebeurde in alle eensgezindheid. De LOP-deelnemers kregen tot slot van de vergadering de gelegenheid om opmerkingen te maken of vragen te stellen aan de aanwezige medewerkers van kabinet en administratie. Ik was verheugd te mogen vernemen dat niet één vraag of bemerking werd geformuleerd. Naar mijn aanvoelen wijst dit erop dat alle actoren ervoor willen gaan en het gelijkkansendecreet een ernstige kans willen geven.

Over de voorstellen betreffende het voeren van een inschrijvingsbeleid in de stedelijke scholen van de stad Gent werd in deze commissie reeds uitgebreid gedebatteerd. Hierover werd een vraag om uitleg gesteld in de commissievergadering van 6 fe-

bruari 2003. Om niet in herhaling te vallen, verwijs ik naar het antwoord dat ik toen heb gegeven.

Inzake het toezicht op en de controle van inschrijvingen voorziet het gelijkkansendecreet in een controle door het departement Onderwijs. Het departement kan te allen tijde het verloop van de aanmeldingen en inschrijvingen in de scholen controleren. In geval van weigering wordt door middel van een klacht een procedure opgestart bij de Commissie Leerlingenrechten. Tijdens haar onderzoek kan de commissie onderzoeksdaden stellen. Een gevolg van een klachtenprocedure kan zijn dat de school in het ongelijk wordt gesteld, waardoor ze een financiële sanctie riskeert.

Wat de vraag in verband met de zorgcoördinatie betreft, ben ik niet van oordeel dat er in dat dossier sprake is van woordbreuk. Vanaf volgend schooljaar krijgt elke school voor gewoon basisonderwijs extra uren zorg. We leveren hier weer een ernstige financiële inspanning voor het basisonderwijs. Deze middelen vormen een aanvulling van een hele reeks maatregelen die ik sinds 1999 heb genomen. Enkele voorbeelden hiervan zijn de stijging van de werkingsmiddelen voor het basisonderwijs, de uren kinderverzorging, de bewegingsopvoeding in het kleuteronderwijs, de GOK-ondersteuning, de verhoogde administratieve ondersteuning, de IC-coördinatie en de loonsverhoging.

Door middel van de nieuwe maatregelen inzake de toekenning van bijkomende zorguren erken ik, meer dan ooit tevoren, de nood aan extra ondersteuning om het zorgbeleid in de scholen vorm te geven. Het uittekenen van het zorgbeleid mag evenwel niet als een exclusieve taak van de zorgcoördinator worden beschouwd. Ook binnen de organieke en de bijkomende personeelsformatie kan aan het zorgbeleid worden gewerkt. De ondersteunende diensten, zoals het CLB en de pedagogische begeleiding, kunnen bij de vormgeving van het zorgbeleid een rol spelen.

Ik weet dat momenteel bepaalde acties worden gevoerd. De meeste betrokkenen zijn elkaar aan het opjagen. Dit heeft allicht iets met de komende verkiezingen te maken. Door middel van verdragingsprocedures willen bepaalde mensen voorkomen dat dit decreet de scholen voor 18 mei 2003 zou bereiken. Zoals al eerder is gezegd, gedragen bepaalde mensen zich in dit verband als stoorzenders. Hoewel dit decreet duidelijk positieve elementen bevat, kan ik me dit perfect voorstellen.

Ik heb nooit verklaard dat de zorgcoördinatie iets zou moeten vervangen. De zorgcoördinatie is een

Vanderpoorten

aanvulling bij de extra middelen waarin we via het GOK-decreet hebben voorzien. Een school die GOK-middelen ontvangt, kan gebruik maken van de mogelijkheid om uren uit het reguliere lestijdenpakket te nemen, kan een zorgcoördinator een ernstig zorgplan laten uittekenen en kan een ernstig zorgbeleid voeren. Om de zorguren in te vullen, zullen we ongeveer 1.200 extra mensen nodig hebben. Ik hoop dat we die mensen ook vinden.

In het kader van de begrotingsbesprekingen hebben een aantal leden van deze commissie het overigens over het aantal zorguren gehad. De heer Suykens heeft toen voor één zorgcoördinator per 600 leerlingen gepleit. Niemand heeft toen gezegd dat dit niet zou volstaan. Ik ben misschien wel de eerste om te zeggen dat we misschien meer zorgcoördinatoren nodig hebben en dat we het systeem in de toekomst misschien nog zullen moeten bijsturen. Op dit ogenblik zetten we, door middel van een combinatie van maatregelen, een ongelooflijk belangrijke stap in de richting van zorgbrede scholen. Ik vind dan ook dat bepaalde mensen dit op een intellectueel oneerlijke manier voorstellen.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ik vind het spijtig dat de heer Gatz het probleem daarnet enigszins heeft trachten te relativiseren. Volgens de heer Gatz zijn er op bepaalde plaatsen weinig of geen Nederlandstaligen en zijn slechts weinig Nederlandstalige kinderen in scholen buiten Brussel ingeschreven. Ik ben het eens met zijn suggestie om dit eens te onderzoeken.

Ik heb evenwel nooit verklaard dat Brussel volzit met Nederlandstaligen die geen plaats in het Nederlandstalig onderwijs vinden. Ik heb gezegd dat de Nederlandstalige scholen de kans moeten krijgen om zich wat soepeler op te stellen en om Nederlandstalige kinderen in te schrijven. Dit is niet enkel in het belang van die Nederlandstalige kinderen. Dit komt heel de klas ten goede. In sommige klassen horen de leerlingen momenteel gewoon niemand Nederlands praten.

Nederlandstalige scholen in Brussel moeten altijd de mogelijkheid hebben om Nederlandstalige kinderen in te schrijven. Ik ben het eens met de heer Gatz wanneer hij stelt dat geen enkele Nederlandstalige ouder kan begrijpen dat het Nederlandstalig onderwijs in de hoofdstad de deuren niet open kan houden voor Nederlandstalige leerlingen.

Ik vraag me af wat mensen moeten doen die net zijn verhuisd en vrij laat nog een school voor hun kinderen moeten zoeken. U moet een oplossing voor dit specifiek probleem vinden.

Momenteel hebt u geen enkele opening gelaten. U blijft vasthouden aan de decretale regeltjes. U houdt geen rekening met het effect van dit decreet op de betrokken kinderen.

Het spreekt vanzelf dat we voor de idee van open scholen zijn. Ik heb nooit gezegd dat de Nederlandstalige scholen in Brussel zich uitsluitend op Nederlandstalige kinderen zouden moeten richten. We wensen enkel een fatsoenlijk evenwicht. Er zijn wijken in Brussel waar haast geen Nederlandstaligen wonen en waar de scholen enkel anderstalige leerlingen hebben. Het is mogelijk dat zich in bepaalde scholen geen enkele Nederlandstalige ouder met zijn kinderen komt aanmelden. Waar het kan, moeten we echter in de nodige soepelheid voorzien.

Aangezien uw antwoord ons geen enkel perspectief biedt, zou ik een bijkomende vraag willen stellen. Nederlandstalige ouders in Brussel zouden te allen tijde de kans moeten hebben om hun kinderen in een Nederlandstalige school in te schrijven. Bent u van plan om dit specifiek probleem voor 1 augustus 2003 op te lossen ?

De voorzitter : De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Ik zou de leden van deze commissie willen waarschuwen voor de pogingen van de heer Gatz om de problemen te minimaliseren. Hij heeft gezegd dat er op bepaalde plaatsen haast geen Nederlandstaligen meer zijn. Het lijkt me nuttig om dit eens te onderzoeken.

Vroeger kwamen kinderen uit de Rand in groten getale naar Brusselse scholen. Momenteel gebeurt, zij het misschien op kleinere schaal, net het omgekeerde. Ook dit zou eens nader moeten worden onderzocht.

De minister en de heer Gatz hebben het daarnet over stoorzenders gehad. Scholen, leerkrachten of ouders die problemen aankaarten, mogen echter niet zomaar als stoorzenders worden omschreven. Deze techniek wordt de voorbije jaren in bepaalde politieke kringen gehanteerd om mensen die niet volledig in de vooraf uitgestippelde richting marcheren in het verdomhoekje te duwen. Ik vind het niet toelaatbaar dat deze mensen het etiket van stoorzender krijgen opgekleefd. Deze mensen

Lootens-Stael

kaarten vanuit hun eigen moeilijke situatie bepaalde problemen aan. Ze doen dit niet om als stoorzenders te fungeren. Ze doen dit ten bate van de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs.

De heer Gatz heeft daarnet ook voor rust gepleit. Mijns inziens ligt het streven naar rust net aan de basis van heel wat wrevel. De situatie is te alarmerend om rustig te blijven. Er moeten dringend initiatieven worden genomen.

Mevrouw de minister, u hebt daarnet verklaard dat het gelijkekansendecreet deze problemen niet heeft veroorzaakt. Dit is evident. Het gelijkekansendecreet is zeer recent. De problemen bestaan al veel langer. Het gelijkekansendecreet zou de problemen evenwel negatief kunnen beïnvloeden. De problemen zouden nog groter kunnen worden. De Nederlandstaligen in Brussel mogen niet het slachtoffer van het gelijkekansendecreet worden. Ze moeten steeds de mogelijkheid krijgen om hun kinderen in een Nederlandstalige school in te schrijven.

U hebt ons vandaag geen enkele opening geboden. Ik betreur dit. Ik roep u op om uw visie te herzien. Indien zich in de loop van de maand september 2003 dergelijke gebeurtenissen zouden voordoen, zult u pas echt met stoorzenders worden geconfronteerd. Indien ook maar één kind van Nederlandstalige ouders niet in een Nederlandstalige school kan worden ingeschreven, zal de media hier heel wat aandacht aan besteden.

U hebt verklaard dat in heel wat extra middelen voor Brussel is voorzien. Dat klopt. Ik vrees evenwel dat u gewoon dweilt met de kraan open. Er is nood aan een aantal drastische maatregelen.

Mevrouw de minister, ik herhaal mijn vragen waarop ik geen antwoord heb gekregen : is het niet dringend nodig om een vorm van contingentering van anderstalige kinderen in te voeren ? Waarom antwoordt u daar niet op ? Het is belangrijk dat taboes worden doorbroken en dat er denksporen worden gelanceerd. Is het niet dringend nodig om een systeem van taalbad in te voeren waardoor anderstalige kinderen versneld het Nederlands machtig kunnen worden, om niet tot last te zijn van de Nederlandstalige kinderen ? Initiatieven om die problemen eindelijk op te lossen zijn dringend nodig.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het was niet mijn bedoeling om te zeggen dat er in Brussel niets gebeurt. Integendeel, er wordt veel gedaan. Ik heb gepoogd om een aantal kritieken op een rijtje te zetten. Brussel is uitvoerig aan bod gekomen. Ik neem er akte van dat u zegt dat er geen woordbreuk is in het dossier van de zorgcoördinatie. Ik heb alleen geciteerd wat anderen daarover zeggen. Het is belangrijk dat we de lijn, om extra te investeren in het basisonderwijs, consequent doortrekken.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik onderzoek de situatie, niet alleen in het kader van het GOK-decreet, maar ook in het kader van de problemen in Brussel. Er zijn gesprekken aan de gang, onder andere over de taalbad, en die zullen binnenkort worden afgerond.

De stadsvlucht is een probleem van Brussel, maar ook van andere grote steden. Mijnheer Lootens-Stael, als ik spreek over stoorzenders, dan heb ik het niet over de scholen, de leerkrachten en de directies, maar wel over een aantal anderen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Gatz, door de heer Van Dijck, door de heer Lootens-Stael en door mevrouw Grouwels werden tot besluit van deze interpellaties met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt geschorst om 11.45 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 11.50 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de instandhouding van de school in Doel

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de instandhouding van de school in Doel.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb op 7 juni 2001 al een vraag gesteld over deze kwestie. De uitbreiding van de Antwerpse haven en de aanleg van het Deurganckdok houden Doel in een wurggreep. De problemen van Doel zijn voldoende bekend. Bij de beslissing over het Deurganckdok voorzag de toenmalige Vlaamse regering in de uitvoering van een sociaal begeleidingsplan. Het regeerakkoord van de huidige Vlaamse regering voorziet in de verdere uitvoering van dit sociaal begeleidingsplan. Dit houdt de garantie in van het voortbestaan van de vestigingsplaats van de gemeentelijke basisschool, de enige onderwijsinstelling in het dorp, tot 2003, ook indien de school op een bepaald moment niet meer zou voldoen aan de rationalisatienorm voor vestigingsplaatsen.

Op 19 mei 2000 heeft de Vlaamse regering beslist om de leefbaarheid en het bewoningsrecht van Doel minstens te garanderen tot 2007. Ook de sociale leefbaarheid moet worden gevrijwaard. Dit houdt in dat de kinderen van Doel het recht en de kans moeten hebben om in hun eigen dorp naar de kleuter- en lagere school te gaan. De dorpsschool maakt essentieel deel uit van de sociale leefbaarheid van Doel.

De onzekerheid die er nu heerst over de toekomst van de dorpsschool is er mee oorzaak van dat jonge gezinnen onder psychologische druk staan om Doel nu al te verlaten of op zoek te gaan naar een school voor hun kinderen. De Vlaamse regering moet, consequent met haar beslissing van mei 2000, snel een ondubbelzinnig signaal geven door ervoor zorgen dat alle voorwaarden voor de leefbaarheid van Doel, ook de sociale leefbaarheid, tot minstens 2007 verzekerd blijven. Gelet op de uitzonderlijk moeilijke verbindingen vanuit Doel en door de aan de gang zijnde werken is het noodzakelijk dat de vestigingsplaats van de gemeentelijke school in Doel behouden kan blijven.

Mevrouw de minister, welke initiatieven zult u nemen om het voortbestaan van de enige dorps-

school in Doel te verzekeren, in het kader van de gegarandeerde leefbaarheid van Doel tot 2007 ? Is de Vlaamse regering, in het kader van het bewoningsrecht en de beloofde leefbaarheid van Doel tot minstens 2007, bereid de termijn van het voortbestaan van de gemeenteschool in Doel te verlengen tot minstens 30 juni 2007 ?

Met het oog op volgend schooljaar is het belangrijk dat snel een positief signaal wordt gegeven over het voortbestaan van de dorpsschool van Doel de komende jaren. Wil de regering vandaag dit positief signaal geven voor deze vestigingsplaats in Doel ?

De heer Dirk De Cock sloot zich op 7 juni 2001 aan bij mijn vraag om uitleg. Ik wil hem herinneren aan wat hij toen zei : 'Op 19 mei 2000 heeft de Vlaamse regering beslist om de leefbaarheid van Doel tot 2007 te garanderen. Tot en met 2007 wil ik de modaliteiten van het woonrecht dan ook ten volle verdedigen. Een van die modaliteiten houdt in dat de kinderen van Doel het recht hebben om in hun eigen dorp naar de lagere school te gaan.' Voorts zegt de heer De Cock : 'Mevrouw de minister, ik wil vragen dat u de bezorgdheid van de parlementsleden in de streek signaleert aan de regering. Door de werken aan het Deurganckdok is de verbinding naar Kieldrecht of naar om het even waar ontzettend moeilijk. Er moet een wijkschooltje blijven. Het is nauwelijks doenbaar om die kinderen naar een school in Kieldrecht te brengen, dat het dichtstbij is. Dat is een ontzettend moeilijke verplaatsing.'

Die standpunten worden gedragen door de parlementsleden uit de regio.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de vraag van de heer De Meyer sluit grotendeels aan bij mijn toenmalig betoog. Het woonrecht in Doel is inderdaad gegarandeerd tot 2007 bij beslissing van de Vlaamse regering van 19 mei 2000. Aangezien de werken in het Deurganckdok volop aan de gang zijn, is het bijna onmogelijk om Doel te bereiken of te verlaten. Vermits de school van Doel de vestigingsplaats is van de school van Kieldrecht is het misschien toch aangewezen om de school van Doel als wijkschool open te houden. We kunnen de mensen geen woonrecht geven tot 2007 en tegelijk door de werken het dorp en de school van de buitenwereld afsluiten. Dat is praktisch niet realiseerbaar. Als we het ene doen, moeten we het andere ook doen. Mevrouw de minister, ik wil u vragen dat u de bekom-

De Cock

mernissen van de parlementairen uit deze streek zou overmaken aan de Vlaamse regering en dit wijksschooltje in Doel operationeel zou houden.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de voorzitter, Doel is nog steeds even moeilijk of gemakkelijker bereikbaar vanuit Kieldrecht, maar veel moeilijker vanuit Kallo, wegens de werken. Om naar Kieldrecht te gaan, moet men nog steeds door de polder rijden.

Ik vind dat de Vlaamse regering consequent moet handelen, en ik denk dat ze dat ook zal doen, voor wat betreft de keuze voor het woonrecht tot 2007. Daarna zal worden beslist wat er verder zal gebeuren met de ontwikkeling van de Linkeroeverhaven. Een van de elementen daarbij is het basisonderwijs. Het is belangrijk dat de Vlaamse regering een duidelijk signaal geeft terzake. Ik denk dat er voor het volgende schooljaar niet zoveel problemen zijn, gezien het leerlingenaantal. Maar mocht dit aantal nog dalen, dan vind ik dat men desnoods een uitzondering moet maken voor Doel, gezien de specifieke situatie ervan en het woonrecht.

Als de Vlaamse regering daartoe beslist, dan hoop ik ook dat de schepen van Onderwijs en de burgemeester van Beveren de keuze zullen maken om de basisschool te behouden en de extra leerkrachten die de Vlaamse Gemeenschap zal leveren in Doel te werk zal stellen. Ik ben geen onderwijspecialist, maar daar zou men met graadklassen en andere mogelijkheden basisonderwijs moeten kunnen geven. Ik hoop dat zij niet de keuze zullen maken om deze mensen te detacheren naar een andere school, zoals de basisschool van Kieldrecht, om dan de kinderen met de bus te gaan ophalen. Ik hoop dat de Vlaamse regering beslist dat de basisschool een uitzondering kan krijgen en open kan blijven. Ik hoop dat de burgemeester en de schepen dan consequent zullen handelen en die basisschool, die qua accommodatie een mooie school is, open zullen houden, ongeacht het aantal leerlingen, mits de Vlaamse regering er duidelijk voor kiest om die extra ondersteuning te geven.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de school in Doel, die eigenlijk een vestigingsplaats is van de gemeentelijke basisschool te Kieldrecht, telde op 1 februari 2003

39 leerlingen, waarvan 13 kleuters en 26 leerlingen in het lager onderwijs. Om als geïsoleerde vestigingsplaats te kunnen blijven bestaan voor het schooljaar 2003-2004 moest de school op 1 februari 2003 in totaal minstens 24 leerlingen hebben, waarvan minstens 10 leerlingen in het kleuteronderwijs en minstens 10 leerlingen in het lager onderwijs. De vestigingsplaats te Doel voldoet dus aan de normen voor het volgende schooljaar 2003-2004. Een van de volgende weken zal aan de Vlaamse regering wordt gevraagd om de garanties op het voortbestaan van de school in Doel te verlengen tot 30 juni 2007. Momenteel gaat dit naar de Inspectie van Financiën, zodat dit de volgende week of de week nadien op de regeringsagenda kan worden gezet.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. U zult echter begrijpen dat het van uitzonderlijk groot belang is dat deze zekerheid kan worden gegeven voor de zomervakantie. Voor het volgende schooljaar rijst er inderdaad geen probleem, maar de mensen willen zekerheid op een iets langere termijn. Ik hoop dus dat u de commissie op de hoogte zult brengen van het antwoord, zodra u dit antwoord krijgt.

Minister Marleen Vanderpoorten : Dat zal ik doen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandebroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de aanpassingen van de medische opleidingen overeenkomstig het Structuurdecreet

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandebroeke tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de aanpassingen van de medische opleidingen overeenkomstig het Structuurdecreet.

De heer Vandebroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandebroeke : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, mijn vraag gaat over de mogelijke toepassingen van het Structuurdecreet, meer specifiek op de medische opleidingen. Wat dit betreft onthoud ik twee essentiële elementen uit het Structuurdecreet. Zo zou er

Vandenbroeke

ten eerste worden gezorgd voor meer transparantie wat de diploma's betreft. Ten tweede zou er na 3 jaar studie een uitstroommogelijkheid zijn. Wanneer ik dit toepas op de medische opleidingen, dan zie ik bepaalde anomalieën. In alle buurlanden zijn de medische opleidingen onderverdeeld in een 3-6-9-systeem. Daarbij krijgt men al na het 6e jaar het diploma van arts. Na het 9e jaar krijgt men het diploma van huisarts. Bij ons is dit niet het geval, door specifieke omstandigheden. Onze opleidingen kennen het 3-4-2-systeem. Na 6 jaar studie wordt er enkel een attest gegeven, dat dan zorgvuldig wordt bijgehouden door de universiteiten. Pas na het 7e jaar studie wordt het diploma uitgereikt. Zullen er terzake aanpassingen volgen, gezien de transparantie waarnaar het Structuurdecreet streeft ?

Dan is er de uitstroommogelijkheid na 3 jaar studie. Wat moeten we ons daarbij voorstellen ? Houdt dit in dat de medische opleidingen voortaan tijdens de eerste 3 studiejaren veel meer praktijkgericht zullen zijn, zodat men bij de uitstroom volwaardig kan deelnemen aan het beroepsleven ? Aan welk soort diploma denkt u terzake ? Hebt u terzake al overleg gepleegd met uw federale collega's van Sociale Zaken of Volksgezondheid ? Houdt dit in dat die kwaliteitsvolle opleidingen tijdens die eerste 3 jaar zullen worden omgevormd en een veel grotere praktijkgerichte dimensie zullen krijgen ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de Europese richtlijn 93/16/EEG van de Raad van 5 april 1993 ter vergemakkelijking van het vrije verkeer van artsen en de onderlinge erkenning van hun diploma's stelt dat de medische basisopleiding minimaal 6 studiejaren moet duren om de vereiste medische basiskennis te verwerven. Op 7 maart 2002 heeft de Commissie van de Europese Gemeenschap een voorstel voor een nieuwe richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de erkenning van beroepskwalificaties definitief goedgekeurd. Dit voorstel regelt in afdeling 2 de opleiding tot basisarts, de opleiding tot specialist en de opleiding tot huisarts en vervangt de regeling opgenomen in de richtlijn 93/16/EEG. De studieduur van de opleiding tot basisarts blijft behouden op 6 studiejaren, waarna een opleiding tot specialist kan worden gevolgd, die minimaal 3 studiejaren bedraagt, of een opleiding tot huisarts die eveneens ten minste 3 studiejaren bij voltijds onderwijs duurt. De huisartsenopleiding

die tot het behalen van de vóór januari 2006 afgegeven opleidingstitels leidt, behoudt de duur van ten minste 2 jaar voltijds onderwijs. De richtlijn voorziet in de mogelijkheid om de opleiding deeltijds aan te bieden.

Het universiteitendecreet van 12 juni 1991 bepaalt dat de medische opleiding in Vlaanderen die leidt tot het basisdiploma van arts, nog steeds 7 jaar bedraagt : 3 studiejaren voor het behalen van de graad van kandidaat-arts en 4 studiejaren voor het behalen van de graad van arts. De duur van de opleiding is initieel echter een federale materie en ressorteert onder de bevoegdheid van de premier. De duur van de 1e en 2e cyclus ligt namelijk vast in het regentsbesluit tot coördinatie van de wetten van het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens van 31 december 1949. Dit besluit is door het universiteitendecreet bijna volledig opgeheven, met uitzondering van onder meer de belangrijke artikelen 23 en 25.

Zo bepaalt artikel 23 de duur van de opleiding tot kandidaat in de natuur- en geneeskundige wetenschappen op 3 jaar. Artikel 25 bepaalt de duur van de opleiding tot doctor in de genees-, heel- en verloskunde op 4 jaar. Decretale wijziging van de duur van de basisopleiding tot arts in Vlaanderen, zoals bijvoorbeeld het terugbrengen tot 6 jaar, kan pas indien dit regentsbesluit wordt gewijzigd. Daarvoor is een politieke beslissing op federaal niveau vereist.

De studieduur van 7 jaar betreft de basisopleiding die leidt tot het diploma van arts. Alleen huisartsen en geneesheer-specialisten kunnen in het Rizivstelsel werken. Daarop is de contingentering trouwens van toepassing. De bijkomende opleiding die artsen moeten volgen om huisarts of geneesheer-specialist te worden, bedraagt ten minste 3 jaar en dus in totaal ten minste 9 jaar. Het KB van 16 maart 1999 regelt de academisering van de bestaande opleidingen tot geneesheer-specialisten.

Het decreet van 5 april 1995 tot wijziging van het universiteitendecreet maakte reeds van de opleiding in de huisartsgeneeskunde een academische en dus Vlaamse aangelegenheid. De totale studieomvang van de opleiding in de huisartsgeneeskunde bedraagt drie studiejaren. In Vlaanderen is bepaald dat het vierde studiejaar van de tweede cyclus van de opleiding tot arts, geldt als eerste studiejaar van de huisartsenopleiding, gevolgd door twee studiejaren van de specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde. De duur van de huisartsenopleiding is eigenlijk de maatstaf die moet worden

Vanderpoorten

gebruikt voor internationale vergelijking. Het zou wel eleganter zijn de minimumduur van de basisopleiding van arts en van de vervolgopleiding tot huisarts helemaal af te stemmen op de Europese voorschriften, met name : 6 plus 3 studiejaren. Na de verkiezingen van 18 mei en de vorming van een nieuwe federale regering zal ik mijn federale collega's contacteren om na te gaan wat mogelijk is.

Vlaanderen heeft geopteerd om de basisopleiding met een studieduur van 7 jaren die leidt tot het diploma van arts te incorporeren in de BA/MA-structuur. Momenteel zijn er geen concrete stappen ondernomen om deze studieduur naar aanleiding van de omvorming te wijzigen. Het ontwerp van structuurdecreet bevat geen specifieke bepalingen inzake omvorming van de medische opleidingen. We moeten dus afwachten hoe de instellingen concreet de bestaande medische opleiding inpassen. De omvormingsdossiers moeten worden ingediend tegen 30 september 2003.

Het ligt voor de hand dat de bestaande kandidatuursopleiding van 180 studiepunten die leidt tot de graad van kandidaat-arts, zal worden omgevormd tot een bachelor van 180 studiepunten en de artsjaren van 240 studiepunten die leiden tot de graad van arts, tot een master van 240 studiepunten. De instellingen die momenteel de medische opleiding aanbieden, zullen proberen om op een eenvoudige wijze hun omvormingsdossiers samen te stellen. Momenteel bestaan er wel twee strekkingen. Een eerste strekking opteert voor een brede bacheloropleiding, waarna de student aansluiting kan vinden bij verschillende masters zoals biomedische wetenschappen en geneeskunde. Een tweede strekking wenst van bij de start een meer gerichte bacheloropleiding specifiek voor de geneeskunde uit te bouwen.

Een mogelijke uitstroom na de bacheloropleiding naar de arbeidsmarkt zal afhangen van de wijze waarop de bacheloropleiding wordt uitgewerkt door de instellingen en de vraag naar deze afgestudeerden op de arbeidsmarkt. De academische bacheloropleiding is in eerste instantie echter gericht op een doorstroom naar een masteropleiding.

De universiteiten hebben na de onderwijsvisitatie in 1997 reeds een nieuw curriculum ontwikkeld. Van bij de aanvang van de opleiding wordt meer de nadruk gelegd op het aanleren van klinische, technische en communicatieve vaardigheden. Hierdoor bevat het curriculum van de kandidaturen meer preklinische opleidingsonderdelen dan voorheen.

In het kader van het structuurdecreet is vastgelegd dat de instellingen hun omvormingsdossiers klaar maken en voor advies voorleggen aan de VLIR. We hebben de indieningstermijn verschoven naar 30 september opdat er intern meer kan worden overlegd. We moeten dit overleg de nodige tijd gunnen waarna in samenspraak met de erkenningscommissie zal worden gepoogd een goede beslissing aan de Vlaamse regering voor te leggen.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Is het niet aangegeven dat u ook contact opneemt met uw federale collega's om tot geëigende profielen te komen bij de uitstroom ?

Minister Marleen Vanderpoorten : Dat is ook een van de bedoelingen van een gesprek na 18 mei.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de bekwaamheidsbewijzen voor de directiefunctie in het buitengewoon secundair onderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de bekwaamheidsbewijzen voor de directiefunctie in het buitengewoon secundair onderwijs.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, sinds 1 september 2002 wordt in het gewoon secundair onderwijs het diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie of van een hogere technische leerang van de eerste graad beschouwd als een bekwaamheidsbewijs van ten minste hoger onderwijs van het korte type. Dat heeft tot gevolg dat dergelijk diploma, aangevuld met een bewijs van pedagogische bekwaamheid, in aanmerking komt als vereist bekwaamheidsbewijs voor bepaalde directiefuncties. Tot op heden komt voor directiefuncties in het buitengewoon secundair onderwijs enkel een diploma van het hoger onderwijs korte type volle-

De Meyer

dig leerplan in aanmerking als bekwaamheidsbewijs.

Mevrouw de minister, hebt u al initiatieven genomen voor dezelfde verruiming in het buitengewoon secundair onderwijs ? Zal deze verruiming dezelfde gevolgen hebben voor de bekwaamheidsbewijzen voor directiefuncties in het buitengewoon secundair onderwijs ? Welke stappen moeten er nog worden gezet vooraleer een wijzigingsbesluit betreffende de bekwaamheidsbewijzen buitengewoon secundair onderwijs kan worden genomen ? Wanneer kunnen inrichtende machten en personeelsleden hierover zekerheid verwachten ? Wanneer kan desgevallend dit wijzigingsbesluit van kracht worden ? Kan in afwachting van een besluit, zoals voor het gewoon secundair onderwijs, deze wijziging niet meegedeeld worden per omzendbrief ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het ontwerp van wijzigingsbesluit betreffende de bekwaamheidsbewijzen in het buitengewoon onderwijs werd op 14 maart principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering. Daarin staan een aantal maatregelen die in het gewoon secundair onderwijs al werden doorgevoerd, zoals de verruiming van toelatingsvoorwaarden voor het directieambt. Nu is het nog zo dat personeelsleden met een vereist bekwaamheidsbewijs voor het ambt van leerkracht die in het bezit zijn van een diploma hoger onderwijs van het korte type, behaald in het onderwijs met een volledig leerplan, toegang hebben tot de directieambten. Vanaf 1 september 2003 zullen ook de houders van diploma's van het hoger onderwijs van het korte type, behaald in het onderwijs voor sociale promotie, in aanmerking komen voor de directieambten. Net zoals in het gewoon secundair onderwijs geldt voor deze diploma's de voorwaarde van een studieduur van minstens 900 uren. Als de besluitvormingsprocedure is doorlopen, zal de wijziging van kracht worden op 1 september 2003.

Ik kan geen volstrekte zekerheid bieden over deze maatregel en er dus ook geen omzendbrief over versturen voor de onderhandelingsprocedure doorlopen is. De timing is echter van die aard dat er voor het einde van dit schooljaar een omzendbrief komt.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming en tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de problematiek van de tewerkstelling in de textielbranche van Zuid-West-Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Cock tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming en tot de heer Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de problematiek van de tewerkstelling in de textielbranche van Zuid-West-Vlaanderen.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ondanks het soms negatieve imago van de textielsector in het zuiden van West-Vlaanderen, gaat het wel om een gezonde sector met degelijke toekomstperspectieven. De meeste faillissementen hebben te maken met wanbeleid en/of familiale problemen. Dankzij de uitzonderlijke kwaliteit en het hoge rendement van de arbeidskrachten moet er niet worden gevreesd voor een massale verhuis van textielbedrijven naar lageloonlanden. Enkel in de deelsector van de absolute massaproductie kan dat probleem ontstaan. Met als doel het maximaal behoud van werkgelegenheid kan het echter geen probleem zijn om collectief ontslagen werknemers na faillissementen op korte of middellange termijn een nieuwe job te bezorgen in de reeds bestaande textielbedrijven in de regio.

In de context van de bestrijding van de jeugdwerkloosheid is het dringend nodig om het textielonderwijs te promoten. Er zitten immers te weinig leerlingen in. Ondanks de samenwerking met bedrijven kan er op dit ogenblik niet worden voldaan aan de vraag naar professioneel opgeleide mensen. Op het eerste gezicht is dat een contradictie, maar bij nader inzien blijkt dat niet het geval te zijn.

De Cock

Het opstarten van nieuwe bedrijven wordt sterk bemoeilijkt door de grootte van de noodzakelijke investeringen. Een machine kost gemakkelijk 500.000 tot 750.000 euro. Nochtans zijn nieuwe projecten die zich richten op zeer gespecialiseerde zaken als wandtapijten, priester gewaden en exclusief interieurtextiel levensvatbaar als het opstarten en de verdere uitbouw van het bedrijf gebeurt in samenwerking met ervaren verkoopkanalen en als bedrijven over degelijk geschoold personeel kunnen beschikken. Door de promotie van het textielonderwijs en het aanboren van nichemarkten in het zuiden van West-Vlaanderen kan volgens mij bijkomende werkgelegenheid worden gecreëerd.

Mevrouw de minister, hebt u weet van een tanende tendens in het textielonderwijs? Hoeveel leerlingen studeren jaarlijks af in het textielonderwijs? Hoeveel scholen bieden textielopleidingen aan? Vindt u dat er voor afgestudeerden met een diploma textielonderwijs onverminderd jobs beschikbaar zijn? Heerst er in de textielsector een tekort aan geschoolde werknemers? Hoe kan het textielonderwijs – indien nodig – het best meer leerlingen aantrekken? Overweegt het departement Onderwijs bij een tekort aan geschoold personeel in de textielsector eventueel een plaatselijke campagne om de textielopleidingen te promoten?

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de heer De Cock wijst terecht op de waarde van het kwaliteitsvolle textielonderwijs. Meermaals is echter gebleken dat het in de textielsector om knelpuntberoepen gaat. Er is een probleem met de instroom van jonge mensen.

De helft tot 60 percent van de mensen die in de textielsector werken, woont in West-Vlaanderen. Ik ben verheugd dat in West-Vlaanderen de specifieke mogelijkheid bestaat om een kunststoffenopleiding te volgen.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Het is niet zo dat de textielsector geen problemen heeft. Denk maar aan de waterproblematiek en de milieueffingen. Bovendien is er de nood om innoverend te zijn omwille van de grote concurrentie.

We moeten ons afvragen hoe we de textielopleidingen aantrekkelijker kunnen maken. We moeten echter ook eens onderzoeken waarom leerlingen geen interesse hebben om deze opleiding te volgen. Daarvoor moeten we de kansen op werkgelegenheid in de sector eens bekijken. Ik zal het even zeer eenvoudig zeggen : een aantal leerlingen zijn niet geïnteresseerd omdat deze opleiding het hen niet mogelijk maakt achteraf bij te klussen. Dat is een belangrijk element. We moeten de vraag waarom die opleiding niet zo attractief is dus in een iets ruimere context bekijken. Hoe kan in die opleiding een breder gamma worden aangeboden, zodat tewerkstelling in andere sectoren of overschakeling naar andere opleidingen mogelijk wordt? We moeten dus niet alleen de opleiding bekijken, maar ook de mogelijke tewerkstelling. Zijn de mogelijke jobs aantrekkelijk genoeg voor jongeren?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil eerst een overzicht geven van de evolutie van het aantal leerlingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs, het deeltijds beroepssecundair onderwijs met een technische of beroepsopleiding in de textielbranche en de hogescholen met een basisopleiding textiel. Voor het schooljaar 1998-1999 gaat het in het gewoon voltijds SO om 181 leerlingen, in het DBSO om 73 en in het HO om 72. Dat geeft een totaal van 326 leerlingen. Voor het schooljaar 1999-2000 bedragen die cijfers respectievelijk 197, 65 en 67, wat ons een totaal geeft van 329 leerlingen. Voor het schooljaar 2000-2001 waren 221 leerlingen ingeschreven in het gewoon voltijds SO, 67 in het DBSO en 56 in het HO. Dat maakt 344 in totaal. Voor het schooljaar 2001-2002 ten slotte bedroeg het aantal ingeschreven leerlingen in het gewoon voltijds secundair onderwijs 225, in het DBSO 60 en in het HO 47. Voor dat referentiejaar komt dat neer op een totaal van 332 ingeschreven leerlingen.

Uit dit overzicht blijkt dat er de voorbije 4 jaar geen daling is geweest van het aantal leerlingen in de textielbranche maar een lichte toename. Het globale aantal instellingen neemt wel af als gevolg van het specifieke karakter van de opleidingen, dat een concentratie van hoogwaardige infrastructuur en apparatuur vereist. Wat de hogescholen met basisopleiding textiel betreft, is de studentenpopulatie evenwel dalend.

Het secundair textielonderwijs is gebaseerd op een op 8 oktober 1998 gesloten convenant tussen de onderwijspartners en de beroepssector. Van beide

Vanderpoorten

zijden werden en worden inspanningen geleverd om de textielopleidingen aantrekkelijker te maken, hoge kwaliteitsstandaarden te halen en de overgang naar de arbeidsmarkt flexibel te doen verlopen. Zo heeft de bedrijfswereld een belangrijke financiële ondersteuning geboden en heeft de onderwijsverhoofd, zodat ze vergelijkbaar is met deze van de metaalsector. Dit onderwijsconvenant wordt thans herschreven, opdat de wederzijdse verhoudingen en belangen nog beter worden afgelijnd en gevrijwaard. Het is de bedoeling om nog dit schooljaar dit nieuw convenant te ondertekenen.

Uit gegevens van de VDAB blijkt dat bepaalde functies in de textielbranche inderdaad als knelpuntberoep worden aangeduid. Hoewel dit inzonderheid een bevoegdheid is van de werkgelegenheidsverantwoordelijken, moet het onderwijs een bijdrage leveren tot het beter op elkaar afstemmen van vraag en aanbod. Ik ben van oordeel dat het textielconvenant binnen het secundair onderwijs, zeker in herwerkte vorm, ter zake voldoende garanties zal bevatten, bijvoorbeeld op het vlak van steunverlening aan promotiecampagnes en -initiatieven die door de sector worden opgezet.

Het is niet gebruikelijk dat het onderwijsdepartement zelf maatregelen treft om de toestroom naar bepaalde opleidingen te verhogen of af te remmen. De onderwijsverhoofd zal gedeeltelijk sturend optreden via de regelgeving op het aanbod van studierichtingen, maar uiteindelijk moet de actieve en passieve onderwijsvrijheid worden gerespecteerd. Dat het belang van de textiel in een Vlaams toekomstgericht onderwijs- en werkgelegenheidslandchap wordt erkend, blijkt onder meer uit de oplei-

dingsdoorlichting die in het recente verleden werd uitgevoerd in het deeltijds beroepssecundair onderwijs en uit de Europese financiële middelen die aan deze deeltijdse opleidingen worden toegekend.

Het feit dat het onderwijsdepartement niet tussenkomt in de wervingspolitiek van hogescholen en in aanverwante sensibiliseringsacties, vindt in het bijzonder zijn oorsprong in de ruime autonomie die het hogescholendecreet aan de betrokken instellingen verleent.

Het feit dat dit natuurlijk een precedent kan scheppen, is een denkspoor dat we bijvoorbeeld ook hebben gehanteerd bij de problemen in de gezondheidssector.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Bedankt voor uw uitgebreide antwoord, mevrouw de minister. Ik dank ook de collega's die bijkomende vragen hebben gesteld. Ik onthoud dat er nog dit schooljaar een nieuw convenant wordt afgesloten. Ik ben ervan overtuigd dat deze sector, ondanks de af en toe minder aangename manier waarop hij in het nieuws komt, toch nog een groot potentieel in zich draagt. Zowel de heer Vandenbroeke en de heer Ramon als mevrouw de minister zeggen namelijk dat het innovatieve aspect van de sector heel belangrijk is en dat telkens nieuwe niches moeten worden aangeboord omdat de concurrentie werkelijk heel sterk is.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.26 uur.*
